

การประเมินศักยภาพของพันธุ์กล้วยหอมที่มีการผลิตเชิงการค้าในไทย

วรางคณา มากำไร^{1/} ทวีศักดิ์ แสงอุดม^{1/} ปารีชาติ พจนศิลป์^{1/}
เพ็ญจันทร์ สุทธานุกูล^{2/} รุ่งลาวัลย์ อินตะวงศ์^{2/} อุดม วงศ์ชนะภัย^{3/} ช่ออ้อย กาฬภักดี^{4/}

บทคัดย่อ

ปัจจุบันความต้องการกล้วยหอมสูงขึ้นทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ พันธุ์กล้วยหอมที่ปลูกเป็นการค้าทั่วโลกเป็นกล้วยในกลุ่มคาเวนดิช แต่ประเทศไทยผลิตกล้วยหอมในกลุ่ม Gros Michel คือกล้วยหอมทอง กล้วยหอมไต้หวัน (หอมปทุม) และมีการนำกล้วยหอมในกลุ่มคาเวนดิช เข้ามาปลูกเป็นการค้าบางส่วน จึงได้ทำการเปรียบเทียบและประเมินศักยภาพของพันธุ์ที่เหมาะสมในการปลูกเป็นการค้า โดยนำพันธุ์กล้วยหอม 4 พันธุ์คือ กล้วยหอมทอง กล้วยหอมไต้หวัน (หอมปทุม) กล้วยคาเวนดิช (TC7) และกล้วยคาเวนดิช (วิลเลียม) วางแผนการทดลองแบบ RCBD มี 4 กรรมวิธี (พันธุ์กล้วย) ทำ 5 ซ้ำๆ ละ 40 ต้น ดำเนินการ 2 สถานที่ คือ ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี ระหว่าง ตุลาคม 2561 ถึง กันยายน 2563 ผลการดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย พบว่า ด้านการเจริญเติบโตก่อนการออกปลี (อายุประมาณ 8-9 เดือนหลังปลูก) กล้วยหอมทองซึ่งปลูกจากหน่อมีการเจริญเติบโตด้านความสูงมากที่สุด 286.1 เซนติเมตร แตกต่างทางสถิติกับกล้วยหอมไต้หวัน กล้วยหอมคาเวนดิชทั้งพันธุ์ TC7 และพันธุ์วิลเลียม ซึ่งมีความสูง 259.8 237.7 และ 253.6 เซนติเมตร ตามลำดับ ด้านผลผลิต น้ำหนักเครือ จำนวนหวีต่อเครือและผลผลิตต่อไร่ พบว่ากล้วยหอมคาเวนดิช TC7 และพันธุ์วิลเลียมให้ผลผลิตสูงกว่า กล้วยหอมทองและกล้วยหอมไต้หวัน โดยให้ผลผลิต 5,760 5,472 3,050 และ 2,893 กิโลกรัม/ไร่ รายได้ 52,100 49,710 42,460 และ 40,854 บาท/ไร่ และมีกำไรสุทธิ 19,300 16,900 11,260 และ 9,654 บาท/ไร่ ตามลำดับ ส่วนในพื้นที่ปลูกราชบุรี กล้วยหอมทองมีการเจริญเติบโตก่อนการออกปลีทำนองเดียวกับที่สุโขทัย ด้านผลผลิต กล้วยคาเวนดิชพันธุ์วิลเลียม และ TC 7 ให้ผลผลิตมากกว่ากล้วยหอมทองและกล้วยหอมไต้หวันเช่นเดียวกัน ให้ผลผลิต 5,568 5,248 3,744 และ 3,072 กิโลกรัม/ไร่ รายได้ 50,180 47,230 50,910 42,860 บาท/ไร่ และกำไรสุทธิ 14,650 14,430 19,710 และ 11,660 บาท/ไร่ ตามลำดับ ซึ่งกล้วยหอมทั้ง 4 พันธุ์มีศักยภาพเชิงการค้า และหากตลาดส่งออกกล้วยคาเวนดิชขยายเพิ่มมากขึ้น กล้วยกลุ่มนี้ก็นับว่ามีศักยภาพสูงในการผลิตส่งออกเพราะให้ผลผลิตและผลตอบแทนต่อไร่ค่อนข้างสูง

คำสำคัญ : กล้วยหอมทอง กล้วยคาเวนดิช ผลผลิต คุณภาพ

^{1/} สถาบันวิจัยพืชสวน

^{2/} ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

^{3/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี

^{4/} ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี